

Elukestva õppe finantseerimise praktikate ülevaade

Mari Liis Räs

Janno Järve

**European Union
European Social Fund**

Investing in your future

Uuring teostati Haridus- ja Teadusministeeriumi programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames, seda rahastati Euroopa Sotsiaalfondist.

Sisukord

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
1. MEETMETE LÜHIKIRJELDUS	5
1.1. SÄÄSTUKONTO.....	5
1.2. INDIVIDUAALNE ÕPIKONTO	6
1.3. VAUTŠER	7
1.4. HARIDUSLAEN.....	8
1.5. KOOLITUSASUTUSTE OTSERAHASTAMINE	8
1.6. MAKSUVABASTUSED	9
1.7. MUUD TOETUSED TÄISKASVANUD ÕPPIJA TOETAMISEKS	10
2. MEETMETE RAKENDAMINE	11
2.1. SÄÄSTU- JA ÕPIKONTOD.....	12
2.2. VAUTŠERID.....	15
2.3. ÕPPE- VÕI HARIDUSLAEN	21
2.4. MAKSUSOODUSTUSED.....	27
2.5. STIPENDIUMID	31
2.6. KOOLITUSFONDID.....	38
VIITED	44

Sissejuhatus

Elukestva õppe edendamise võtmeks on erinevate õppimist takistavate probleemide, nagu näiteks vähene teadlikkus ja piiratud majanduslikud võimalused, ületamine. Käesolev uuring keskendub majanduslike takistuste ületamisele suunatud meetmetele, mis üldjuhul kaasavad õpingute finantseerimisse lisaks riigi vahenditele ka eraraha, olgu siis ettevõtja või õppija enda rahakotist.

Antud töös jäetakse üldjuhul vaatluse alt välja kõigile tasemehariduses osalevatele õppuritele kättesaadavad meetmed¹, kuna nendest ülevaate andmine eeldab iga riigi haridussüsteemi põhjalikku kirjeldamist, mis selle töö mahtu arvestades ei ole võimalik. Samuti jäävad fookusest kõrvale ainult töötutele suunatud meetmed. Kolmandaks välistuseks on väikeste piirkondade algused ja projektipõhised ettevõtmised – valdavalt keskendutakse riiklikele meetmetele.

Raport on üles ehitatud järgnevalt. Esimeses peatükis antakse lühiülevaade erinevatest elukestva õppe rahastamise meetmetüüpidest. Kirjeldusse ei kaasata konkreetsete riikide näiteid. Erinevatest meetmetüüpidest käsitletakse:

- säästukontosid;
- individuaalseid õpikontosid;
- vautšereid;
- õppelaene;
- koolitusasutuste otserahastamist;
- maksuvabastusi;
- muid täiskasvanud õppijale suunatud toetusi.

Meetmete omavahelisel võrdlemisel tuleb silmas pidada, et esimene peatükk annab vaid üldise ülevaate ning toob välja mõningad enam kajastamist leidnud (või autorite eksperthinnangu põhiselt ilmsed) puudused ja eelised. Need sõltuvad aga olulisel määral sellest, kuidas meetmeid ellu viiakse.

Meetmete rakendamise seotud halduskoormuse kohta ei ole seni palju infot avaldatud (Dohmen & Timmermann 2010). Koormus oleneb olulisel määral täpsest rakendamiskavast, ent iga meede nõuab märkimisväärset panust. Seega tuleks halduskoormuse kohta tehtud märkustesse suhtuda kriitiliselt.

Teises osas tuuakse näiteid nimetatud meetmete tegelikust rakendamisest erinevates riikides. Selleks viidi läbi küsitlus OECD riikide ametnike seas elukestva õppe finantseerimise meetmete kohta vastavas riigis, mille eesmärgiks oli koguda detailset infot, mis täiendaks töö esimeses osas toodud meetmete üldkirjeldust. Tulemused on esitatud tabelitena, mis võimaldavad lugejal võrrelda sarnase sisuga meetmete erinevaid rakendamisvõimalusi. Eesmärgiks on anda võimalikult palju võrreldavat infot erinevate lähenemisviiside kohta neile otsest hinnangut andmata. Tabelites esitatud hinnangud on vastavate riikide ekspertide antud.

¹ Meetmete rakendamist käsitledes kirjeldame mõningatel juhtudel siiski ka selliseid, millest saavad kasu ka lapsed või noored. Meie ülevaatesse on need meetmed sattunud, kui need mängivad olulist rolli täiskasvanute õppe toetamisel.

Teises osas käsitletakse ka sellist meetme tüüpi nagu koolitusfondid (*training funds*), mida ei ole kajastatud meetmete üldkirjelduse juures. Tegu on segatüüpi meetmega, mis kombineerib säästukonto ja riiklike toetuste süsteeme.

Lõpetuseks olgu öeldud, et kaardistus toob ära info vaid nende meetmete kohta, mida siiani rakendatakse, ega hõlma meetmeid, mille tegevus on tänaseks lõpetatud. Seetõttu soovitame tutvuda ka teiste autorite poolt tehtud varasemate ülevaadetega elukestva õppe rahastamisest (vt tekstis kasutatud viiteid).

1. Meetmete lühikirjeldus

1.1. Säästukonto

Säästukonto (*Savings plan/account*) on kogumiskonto, millele kogutav raha on mõeldud hariduskulutuste katmiseks. Säästukonto peamiseks **eesmärgiks** on parandada hariduse kättesaadavust, julgustades inimesi selleks raha koguma ning tõsta inimeste vastutustunnet seoses oma haridustee jätkamisega.

Säästukonto süsteemi iseloomustavad **olulisemad märksõnad** on järgmised:

- **koolituse teemad** – üldjuhul on konto omaniku otsustada, milliseid hariduskulutusi sellega katta;
- **konto omanik** – säästukonto omanikuks on reeglina eraisik;
- **sihtgrupp** – meede ei ole enamasti suunatud ühele konkreetsele ühiskonnagrupile, ent on leitud, et see võiks parandada meetme tulemuslikkust (Cedefop 2009a);
- **sissemaksete tegemine** – kontole sissemaksete tegemine võib toimuda erinevalt. Konto võib töötada tavapärase eraisiku kogumiskontona pangas, kuhu inimene ise teeb sissemakseid. Sinna võivad aga makseid teha ka tööandjad;
- **riigipoolne toetus** – riiklik toetus võib olla ka kaudne, näiteks maksuvabastuste näol nii inimesele endale kui ka tööandjale. Riiklik toetus võib sõltuda inimese sissetulekust või sissemaksete suuruselt. (Dohmen & Timmermann 2010)

Säästukonto **puudused**. Eeldusel, et konto on üles ehitatud peamiselt kogumiskontona ja riigipoolne panus on suhteliselt tagasihoidlik, jäävad kogutavad rahasummad tavaliselt tagasihoidlikuks ja ei pruugi olla suureks abiks koolituse finantseerimisel. See käib eriti madalama sissetulekuga inimeste kohta, kellel on niigi keerulisem raha kõrvale panna. Väikeste summade tõttu ei ole need hoiused ka erapankadele kuigi atraktiivsed. Siiski oleneb palju haridussüsteemist, riigi muudest toetustest ning majandusseisust. Küsitav on ka see, kas meede on majanduslikult mõttekas, juhul kui see vähendab oluliselt inimese varade likviidsust. (Dohmen & Timmermann 2010). Säästukonto eeldab inimeselt võimekust oma koolitusvajadust suhteliselt pikalt ette planeerida ja seejärel järjepidevalt säästa. Kui nii selget nägemust koolitusvajadusest ei ole, siis võivad pikaajalised säästuplaanid jääda ellu viimata.

Meetme **plussideks** on vabaduse andmine inimesele oma haridustee planeerimisel ja tagasihoidlik kvaliteedikontrolli vajadus. Kui eeldada, et inimene teab ise kõige paremini, mida ja milleks tal vaja õppida on, siis selline vähe piiranguid sisaldav raamistik on just sobiv. Inimesele, kes on ise huvitatud oma hariduse planeerimisest mõjub selline meede suure tõenäosusega hariduse kättesaadavust parandavalt ja elukestvas õppes osalemist julgustavalt. Kvaliteedikontrolli vähene vajadus on seotud omaosaluse suurusel – kui valdav osa koolitusele kulutatavast summast on inimese enda vahendid, siis on petuskeemide kasutamise tõenäosus madal ning vajadus ulatusliku kvaliteedikontrolli kehtestamiseks selle meetme raames teenuseid pakkuvatele koolitusasutustele puudub.

Säästukonto rakendamisele võivad kaasneda sidusmeetmed, näiteks karjäärinõustamine ja reklaamikampaaniad, ent ei pruugi (Cedefop 2009a).

1.2. Individuaalne õpikonto

Õpikontoks (*Individual Learning Account*) nimetatakse kogumiskontot, millel olevat raha võib kasutada vaid hariduskulutusteks. Õpikonto peamiseks eesmärgiks on parandada hariduse kättesaadavust ning tõsta inimeste vastutustunnet seoses oma haridustee jätkamisega. Erinevus säästukontost on selles, et lisaks inimesele endale panustavad rahaliselt otseselt ka riik ja/või tööandjad, mis muudab rahakogumise kiiremaks ja motiveerivamaks.

Õpikonto süsteemi iseloomustavad olulisemad märksõnad on järgmised:

- **koolituse teemad** – üldjuhul on konto omaniku otsustada, milliseid hariduskulutusi sellega katta;
- **konto omanik** – õpikonto omanikuks võib olla nii eraisik kui ka ettevõtte, kes peab raha kasutama töötajate hariduskulutusteks (Dohmen & Timmermann 2010);
- **sihtgrupp** – meede ei ole enamasti suunatud ühelegi konkreetsele ühiskonna grupile, ent on leitud, et see võiks parandada meetme tulemuslikkust (Cedefop 2009a);
- **sissemaksete tegemine** – kontole sissemaksete tegemine võib toimuda erinevalt. Konto võib töötada tavapärase eraisiku kogumiskontona pangas, kuhu inimene ise teeb sissemakseid. Samas võivad kontole teha makseid ka riik ja tööandjad, neist viimased kas vabatahtlikult või kohustuslikus korras;
- **riigipoolne toetus** – riiklik toetus võib olla nii otsene (inimese kontole deponeeritakse kindel summa) kui ka kaudne, näiteks maksuvabastuste näol. Riiklik toetus võib sõltuda inimese sissetulekust või sissemaksete suurusest. (Dohmen & Timmermann 2010)
- **kvaliteedikontroll** – õpikonto raha eesmärgipärase kasutamise kontrollimiseks on oluline kvaliteedikontrolli komponendi lisamine.

Õpikonto ei pruugi olla reaalne pangakonto, kontosid võib hallata ka selleks spetsiaalselt valitud või loodud organisatsioon (Cedefop 2009a).

Õpikonto puudused. Valdavalt rakenduvad siin samad puudused mis säästukonto puhul. Eeldusel, et konto on üles ehitatud peamiselt kogumiskontona ja riigipoolne panus on suhteliselt tagasihoidlik, jäävad kogutavad rahasummad tavaliselt napiks ja ei pruugi olla suureks abiks koolituse finantseerimisel. See käib eriti madalama sissetulekuga inimeste kohta, kellel on niigi keerulisem raha kõrvale panna. Olulise riigipoolse panuse korral on olukord tõenäoliselt siiski testsugune. Suurem riiklik panus tähendab ka suuremat administratiivset koormust, mis kaasneb kontode haldamisega.

Miinustest võiks jätkuvalt välja tuua ka selle, et väikeste summade tõttu ei ole need hoiused ka erapankadele kuigi atraktiivsed. Küsitav on ka see, kas meede on majanduslikult mõttekas, juhul kui see vähendab oluliselt inimese varade likviidsust (Dohmen & Timmermann 2010).

Õpikonto eeldab inimeselt seda, et ta suudab oma koolitusvajadust suhteliselt pikalt planeerida ja seejärel järjepidevalt säästa. Kui aga päris selget nägemust koolitusvajadusest ei ole, siis võivad pikaajalised säästuplaanid jääda ellu viimata. Tõenäoliselt toetab see rohkem nende inimeste koolitumist, kes seda niikuinii olulisemaks peavad.

Eeldusel, et riik panustab õpikontole olulisel määral vahendeid ning et inimese osalus on tagasihoidlik, võib õpikonto süsteemi lihtsalt kuritarvitada, kui ei ole sisse viidud vastavaid kvaliteedikontrollisüsteeme.

Meetme **plussideks** on vabaduse andmine inimesele oma haridustee planeerimisel. Kui eeldada, et inimene teab ise kõige paremini, mida ja milleks tal vaja õppida on, siis selline väheste piirangutega raamistik on just sobiv. Inimesele, kes on ise huvitatud oma hariduse planeerimisest, mõjub selline meede suure tõenäosusega hariduse kättesaadavust parandavalt ja elukestvas õppes osalemist julgustavalt.

Õpikontoga võivad kaasned sidusmeetmed, näiteks karjäärinõustamine ja reklaamikampaaniad, ent ei pruugi (Cedefop 2009a).

1.3. Vautšer

Vautšeriteks (*vouchers*) nimetatakse riigi pakutavaid (soodus)kuponge, mida on võimalik kasutada erinevate koolituste ja õppe eest tasumisel. Selle eesmärgiks on parandada hariduse kättesaadavust läbi märkimisväärse riikliku rahalise toetuse ning tõsta inimeste vastutustunnet oma haridustee jätkamisel, võimaldades valida erinevate koolitusvõimaluste vahel.

Vautšeri süsteemi iseloomustavad **olulisemad märksõnad** on järgmised:

- **koolituse teemad** – üldjuhul on konto omaniku otsustada, milliseid hariduskulutusi sellega katta, ent teemad või aktsepteeritavad koolitusasutused võivad olla riigi poolt piiritletud;
- **vautšeri saaja** – võib olla nii üksikindiviid kui ettevõtte;
- **sihtgrupp** – meede ei ole enamasti suunatud ühele konkreetsele ühiskonna grupile, ent vautšerite rahaline väärtus võib olla sõltuvuses inimese enda panusest;
- **vautšeri rakendamine** – vautšeri kasutamine võib toimuda erinevalt, reeglina tuleb koolitusasutusele enne koolituse eest tasumise tähtaega esitada vastav informatsioon vautšeri olemasolu kohta ning riigi poolt kaetava osa eest esitatakse arve otse riigile. Juhul kui riik ei kata koolituskulutusi täielikult, siis peab inimene tasuma ülejäänud.
- **riigipoolne toetus** – riiklik toetus võib katta koolituskulud täielikult või ka osaliselt. Reeglina on sätestatud ülemine piir, millises ulatuses vautšer koolituskulusid katab. Riiklik toetus võib sõltuda inimese sissetulekust.
- **kvaliteedikontroll** – takistamiseks vautšeri-süsteemi ärakasutamist läbi fiktiivsete koolitusasutuste, on peetud oluliseks neile koolitusasutustele, mille koolitustel saab vautšerit kasutada, kehtestada riiklikud kvalifikatsioonitingimused. Lisaks peavad inimesed, kes koolitusele siiski ei lähe, maksma kinni riigipoolse panuse.

Sooduskupongid võivad olla nii füüsilisel kujul kui ka virtuaalsed.

Süsteemi **nõrkuseks** on see, et vautšeri-süsteemiga kaasneb märkimisväärne administratiivne koormus, et hoida üleval info- ja vautšerite jagamise süsteemi, ent see on võimalik kombineerida mõne olemasoleva riigiasutuse ülesannetega. Nagu mainitud, on oluline lisada ka kvaliteedikontrolli komponent, takistamiseks süsteemi ärakasutamist.

Positiivsest küljest paistab vautšeri-süsteem silma hea tulemuslikkusega nii elukestvas õppes osalemise suurendamisel kui ka selle kättesaadavuse parandamisel. Tulemuslikkus sõltub suurel määral vautšerite rahalisest väärtusest ja jagamise tingimustest (Dohmen & Timmermann 2010).

Vautšeri-süsteemi rakendamine nõuab koolitustega seotud info koondamist nii, et inimestel oleks võimalik valida kõigi variantide vahel. Seega on vajalik lisaks vautšerile endale luua infojagamissüsteem. Meetme

tulemuslikkust suurendab ka kohustuslik karjäärinõustamine enne vautšeri andmist (Dohmen & Timmermann 2010).

1.4. Hariduslaen

Haridus- ehk õppelaenuks (*Training Loans*) nimetatakse õppekulude katmiseks antavat madalaintressilist laenu, mille eesmärgiks on lihtsustada hariduse kättesaadavust. Hariduslaenud võivad olla suunatud nii indiviididele kui ka ettevõtetele.

Hariduslaenu iseloomustavad **olulisemad märksõnad** on järgmised (Dohmen & Timmermann 2010):

- **koolituse teemad** – üldjuhul on laenaja otsustada, milliseid hariduskulutusi laenuga katta, ent enamasti on laenu kasutamisevõimalused piiratud kas ajaliselt või kindlate õppevormidega;
- **laenusaja kvalifitseerumine** – laen on üldiselt lihtsasti kättesaadav, st eritingimusi selleks peale õppes osalemise ei ole, mõnel pool on vajalik käendaja olemasolu;
- **sihtgrupp** – meede ei ole enamasti suunatud ühele konkreetsele ühiskonna grupile, võib olla nii üksikindiviididele kui ka ettevõtetele suunatud;
- **riigipoolne toetus** – hariduslaenud on reeglina riikliku garantiiga ning riik subsideerib neile kehtestatud intresse. Koolituskulud jäävad siiski inimese enda kanda.
- **laenu tagasimaksmine** – laenu tagasimaksmine algab reeglina pärast koolituse lõppu. Tagasimaksmise kohustus võidakse siduda ka inimese sissetulekuga (Greenaway & Haynes 2003) – maksmise kohustus võib tekkida alles kindla sissetulekupiiri ületamisel või tagasimaksmise määr võib oleneda inimese sissetuleku suuruselt.

Hariduslaenu **puuduseks** on see, et see ei ole olnud tulemuslik vähekindlustatud ja muude riskirühmade kaasamisel elukestvasse õppesse. Kuigi reeglina on hariduslaen kättesaadav enamikele ühiskonnagruppidele, võib see siiski sisaldada piiranguid, näiteks käendaja vajadust.

Hariduslaenu **eeliseks** on see, et see võimaldab õppuritel katta lisaks õppemaksule ka muid õppimisega kaasnevaid kulusid.

Hariduslaen on meede, mille puhul sidusmeetmed on pigem teisejärgulised.

1.5. Koolitusasutuste otserahastamine

Koolitusasutuste otserahastamine tähendab seda, et riik tellib koolitusasutustelt koolitusi, milles inimesed saavad tasuta või sümboolse tasu eest osaleda. Koolitusasutuste otserahastamise eesmärk on tõsta kvaliteetsete koolituste pakkumist ning seeläbi suurendada elukestvas õppes osalemist.

Koolitusasutuste otserahastamist iseloomustavad **olulisemad märksõnad** on järgmised:

- **koolituse teemad** – on piiratud riigi poolt, inimesel on võimalik valida mõningate riigi pakutavate koolitusteemade vahel;
- **sihtgrupp** – meede on tihti suunatud mõnele konkreetsele sihtrühmale, eelkõige riskirühmadele, ent võib olla ka kõigile kättesaadav;

- **kvaliteedikontroll** – riiklikult tellitud koolitustele rakendatakse üldiselt ka kvaliteedikontrolli, sätestades koolitusasutustele kvalifitseerumistingimused ning võimalik on ka järelkontrolli läbiviimine.

Indiviidi perspektiivist vaadatuna on koolitusasutuste otserahastamise **puuduseks** piiratud valikuvabadus. Meetme nõrgaks küljeks on ka see, et see ei pruugi meelitada õppesse uusi sihtrühmi, toetades nii pigem neid grupe, kes niigi juba osalevad. Meetme **tugevaks küljeks** võib riigi perspektiivist pidada suhteliselt lihtsat kontrolli rahakasutuse üle, sh on võimalik kontrollida koolitusteemasid. Inimese jaoks vähendab see elukestvas õppes osalemise kulutusi.

Ka otserahastamise puhul ei ole sidusmeetmed otseselt vajalikud, mis ei tähenda aga seda, et neid ei võiks kasutada (nt karjäärinõustamist eeldusena koolitusele pääsemisele).

1.6. Maksuvabastused

Tulumaksuvabastust on peetud hädavajalikuks elukestva õppe toetamise mehhanismiks riikides, kus tulumaks on kehtestatud. Tüüpiliselt hõlmab see lisaks koolituskulude tulumaksuvabastusele ka väikest täiendavat tulumaksuvabastust, et motivatsiooni suurendada. Meetme eesmärgiks ongi suurendada vastavalt koolitatava ja/või tööandjate motivatsiooni elukestvas õppes osaleda (Dohmen & Timmermann 2010).

Maksusoodustusi iseloomustavad **olulisemad märksõnad** on järgmised (Dohmen & Timmermann 2010; Cedefop 2009c; Eurydice network 2011):

- **koolituse teemad** – maksuvabastusele kvalifitseeruvaid koolitusi võidakse piirata, ent reeglina mitte temaatiliselt, näiteks võib piirata, kas kvalifitseeruvad ka firma sisekoolitused;
- **maksuvabastuse saaja** – maksuvabastuse saajaks võib olla üksikisik või ettevõtte, kes on teinud koolituskulutusi ja on võimeline seda tõestama;
- **sihtgrupp** – meedet võib suunata konkreetsetele sihtrühmadele, kelle osalemine õppes on madalam kui teistel;
- **oma panus** – maksuvabastus kehtib reeglina vaid tulumaksule, mistõttu koolituse ostja omapanus on üpris suur, samuti tuleb arvestada, et soodustust rakendatakse tagantjärele;
- **riigipoolne toetus** – riiklik toetus on siinkohal kaudne, maksuvabastuse ulatus varieerub, võides olla nii üle kui ka alla saja protsendi koolituskuludest. Üle sajaprotsendine maksuvabastus tähendab seda, et koolituskulude tegemist premeeritakse lisamaksuvabastusega ka summalt, mis ei läinud koolituskuludeks. Koolituskulud, millele maksuvabastus kehtib, võivad olla piiratud (Dohmen & Timmermann 2010).

Meetme **nõrgaks küljeks** võib pidada seda, et maksuvabastust antakse reeglina tagantjärele koolituse eest tasumist tõendavate dokumentide alusel. Tagantjärele soodustuse saamine tähendab, et osalemiseks peab inimesel kogu koolitusraha olemas olema. Seega ei suurenda see oluliselt vähekindlustatud gruppide võimalusi osalemiseks (Cedefop 2009b). Meede toetab pigem neid, kes on majanduslikult kindlustatud ja ise huvitatud koolituses osalemisest. Uute sihtrühmade toomist elukestvasse õppesse see ei soodusta.

Meetme **plussiks** on lihtne rakendatavus ja madal halduskoormus.

Maksuvabastuste juures sidusmeetmeid üldjuhul ei planeerita.

1.7. Muud toetused täiskasvanud õppija toetamiseks

Muude toetuste alla käivad eelkõige rahalised toetused, mis on suunatud täiskasvanud õppijatele, toetamaks õpingutega kaasnevate lisakulude kompenseerimist. Sellisteks kuludeks võivad olla transpordi ja lastehoiuga seonduvad kulutused, aga ka õppevahendite soetamine. Mõningatel juhtudel arvatakse siia hulka ka majanduslik toimetulek, kuna õpingutele kuluva aja arvelt väheneb inimese tööaeg ja seega ka töötasu.

Toetusi iseloomustavad **olulisemad märksõnad** on järgmised (Eurydice 2011):

- **toetatavad kulud** – tihti on toetus eesmärgistatud (nt transpordi- ja lastehoiutoetus), ent toetus võib olla ka täpsema eesmärgita (nt majanduslik- ja õppetootus);
- **sihtgrupp** – toetus võib olla suunatud kõigile õppuritele või spetsiifilistele sihtrühmadele, kelle kulutused õppes osalemisele on suuremad (nt lastehoiutoetus lapsevanematele);
- **toetuste vorm** – toetused võivad olla kas ühekordsed või pikemaajalised, tulenevalt erinevast eesmärgist varieeruvad toetuste summad ning saamise tingimused märkimisväärselt.

Rahaliste toetuste **negatiivne külg** on keeruline ning vähene kontroll raha eesmärgipärase kasutamise üle. Lisaks, universaalsed toetused on kulukad, mistõttu võiks kaaluda konkreetsete sihtrühmade väljaselgitamist.

Positiivseks küljeks on see, et rahalised toetused võtavad arvesse õpingutega kaasnevaid muid kulutusi lisaks koolituse maksumusele. See on eriti oluline madalama sissetulekuga inimeste ja riskirühmade kaasamisel elukestvasse õppesse (Cedefop 2009b).

Toetused ei eelda otseselt sidusmeetmete olemasolu.

2. Meetmete rakendamine

Järgnevalt toome lugejateni valitud OECD riikide ametnike seas korraldatud küsitluse tulemused. Riigiametnike kontaktandmed edastas meile Eesti Haridus- ja Teadusministeerium.² Tulemusi on püütud rühmitada nii, et sarnaseid meetmeid oleks võimalik omavahel võrrelda ning mõnel juhul saabki seda üsna hõlpsasti teha. Sellele vaatamata on osades tabelites koos üsna erinevad meetmed, mis liigitati kokku vaid nende sarnase põhiprintsiibi tõttu. Tuleb märkida, et mõne meetme puhul kasutati küsimustiku abil saadud andmete täiendamiseks internetist pärinevaid lisaallikaid. Viited nimetatud allikatele võib leida punkti „kommentaariid ja lisateabeallikad“ alt.

Materjalide kasutamisel peaks lugeja suhtuma meetmete tugevate ja nõrkade külgede kirjeldustesse kriitiliselt. Need põhinevad peamiselt küsimustikule vastanud inimeste arvamusel ning on seega paljuski subjektiivsed, sest see, kas midagi tajutakse positiivse või negatiivseks, on riigiti ja kindlasti ka inimeseti erinev. Enamasti ei suutnud me põhjalikke mõjuanalüüse käsitletavate meetmete kohta leida. Siiski oleme seisukohal, et siin esitatud arvamused on väärtuslikud ja annavad lugejale veidi aimu sellest, miks, mis eesmärgil ja mis hinnaga meedet rakendatakse ning kas seda võiks kasutada ka mõnes teises kontekstis (riigis või piirkonnas).

Samuti peaks lugeja olema ettevaatlik arvude võrdlemisel, sest kõik arvud ei ole antud sama aasta või sihtrühma kohta. Mõnikord sisaldavad näitajad ka muid meetmeid, mida enamasti peetakse kirjeldatava meetmega tihedalt seotuks. Seetõttu peaks lugeja olema erilisel hoolikas ja pöörama tähelepanu arve sisaldavates lahtrites toodud kommentaaridele. Meetmete maksumust vaadates tuleb arvesse võtta, et selles dokumendis kasutatakse nn pikka numbriskaalat³.

Tabelites kasutatavad tähistused

VP – vastus puudub, st sellele küsimusele vastust ei antud ja teave vastava aspekti kohta puudub.

Sidekriips (-) tähendab, et teave ei ole asjaomane – teisisõnu teave oli küll olemas, aga vastava meetme puhul on see konkreetne aspekt ebaoluline.

²Küsimustikud saadeti 20 riiklikule eksperdile. 3 neist vastasid, et neil ei ole meid huvitavaid meetmeid. 10 eksperti esitasid meile ühe või mitme meetme kirjeldused (Kanada, Taani, Soome, Kreeka, Itaalia, Holland, Šveits, Rootsi, Ühendkuningriik ja USA). Täname eksperte nende väärtusliku panuse eest.

³ Miljon = 1 000 000

Miljard = 1000 × miljon = 1000 × 1 000 000

Biljon = 1000 × miljard = miljon × miljon = 1 000 000 × 1 000 000

2.1. Säätu- ja õpikontod

	USA Säästukonto 529 (529 Plan)	Kanada Elukestva õppe rahastamisplaan (Lifelong Learning Plan, LLP)
Eesmärk	Säästukonto 529 on USA maksusoodustustega investeerimisvahend, mille eesmärk on julgustada inimesi säästma tulevaste kõrghariduskulude katmiseks.	Võimaldab õpilastel ajutiselt võtta välja raha oma registreeritud pensioniplaanist (<i>retirement savings plans, RSP</i>), et rahastada enda või oma abikaasa koolitust või õpet.
Sihtrühm	Kodanikud; Kõik tööturu staatused.	Kodanikud ja residendid; Kõik tööturu staatused; Igasuguse haridusliku taustaga. <i>Kommentaar:</i> Meetme kasutamiseks peab olemas olema registreeritud pensionikonto.
Meetme kirjeldus	<p>Säästukonto tulevase õppemaksu tasumiseks; mõned võimaldavad tasuda selle arvelt ka elamiskulude, õpikute ja arvutite eest. See oleneb konkreetsest meetmest. Kõik 50 USA osariiki pakuvad vähemalt ühte säästukonto 529 liiki.</p> <p>Enamasti võimaldavad ettemakstud õppekontod ülikooli jaoks säästjatel osta osalevatest kõrgematest haridusasutustest ja ülikoolidest aineid ja ainepunkte ning mõnikord tasuda ka eluasemekulusid. Enamikku ettemakstud õppeplaan toetavad osariigid ja nendes osalemiseks peab olema resident. Paljud osariigid tagavad enda sponsitavatesse ettemakstud õppeskeemidesse tehtavad investeeringud.</p> <p>Kolledži säästukontod võimaldavad kolledži jaoks säästjatel (ehk konto omanikel) enamasti luua õpilase (ehk soodustatud isiku) jaoks konto, mille eesmärk on maksta soodustatud isiku kõlblike kolledžikulude eest. Konto omanik võib üldjuhul valida, millist mitmest investeerimisvariantist ta enda tehtavatele maksetele kohaldada soovib, ning kolledži säästukonto haldaja teeb investeeringud konto omaniku nimel. Investeerimisvariantide hulgas on sageli aktsiate või võlakirjadega tegelevad investeerimisfondid ja rahaturufondid; samuti on olemas vanusepõhised portfelliid, kus investeeringud muutuvad automaatselt</p>	<p>Õpilasel peab olema registreeritud pensionikonto ja ta peab olema kantud kindlaksmääratud haridusasutuse nimekirja kui täisajaga õpilane sobivas õppeprogrammis (või saanud pakkumise nimekirja kandmiseks enne järgmise aasta märtsikuud).</p> <p>Kontolt võetud raha ei arvestata tuluna ega maksustata.</p> <p>LLPst raha väljavõtmiseks tuleb täita avaldus ja esitada see asutusele, mille juures pensioniplaan on tehtud. Plaani alusel on ühe kalendriaasta jooksul võimalik registreeritud pensioniplaanist välja võtta kuni 10 000 Kanada dollarit. LLP alusel välja võetud summa tuleb kümne aasta jooksul pensioniplaani tagasi maksta. Kõik summad, mida tähtaja jooksul tagasi ei maksta, loetakse tulu hulka (ja maksustatakse) selle aasta eest, millal oli tagasimaksetähtaeg. LLP-d ei saa kasutada oma laste koolituse või õppe eest tasumiseks.</p> <p>LLP-s saab osaleda kuni 71-aastaseks saamiseni. Õpilane peab olema täisajaga õppes. Kriteeriumidele vastav puudega isik võib õppida ka osalise õppeajaga.</p>

	järjest konservatiivsemaks sedamööda, kuidas soodustatud isik jõuab kolledžieale lähemale.	
Toetuse suurus	Paljude kolledži säästuplaanide puhul on sissemaksetele kehtestatud ülempiir 200 000 USA dollarit (149 532 eurot). Maksusoodustused on osariigiti erinevad. Ettemakstud õppeplaanidel on mitmesugused piirangud.	Kuni 10 000 Kanada dollarit (7241 eurot) ühes kalendriaastas.
Toetatud õppeliigid	Kolmanda taseme haridus.	Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus.
Halduslikud ja korralduslikud aspektid		
Haldusorgan	Plaanide haldamine on osariigiti erinev: seda võivad teha osariigid, riigiasutused või kõrgemad haridusasutused.	Valitsusasutus: Kanada maksuamet. See amet vastutab tulumaksu kogumise eest.
Haldusorgani ülesanne	Otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema.	Osaleb haridusasutuse ja õppekava valikul; otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema; koordineerib koostööd eri huvirühmade vahel.
Osaleja ülesanne	Valib välja õppekava ja haridusasutuse.	Valib välja sobiva õppekava ja haridusasutuse ning kaasrahastab õpinguid ka muudest allikatest peale pensionikonto. Peab pärast õpingute lõppu põhjalikult aru andma ja esitama asjaomased dokumendid. Samuti koordineerib osaleja mõnda tegevust eri huvirühmade vahel.
Haridusasutuste ülesanne	Mõnes osariigis täidavad haridusasutused ka haldusorgani ülesannet.	Haridusasutused korraldavad üksnes koolitamist ja pakuvad teavet õpivõimaluste kohta.
Kvaliteedikontroll	Nendelt kontodelt kantud õpingutega mitteseotud kulud maksustatakse.	Haridusasutustele on kehtestatud kvalifikatsioonikriteeriumid. Raha sihtotstarbelise kasutuse tõendamiseks peab osaleja esitama haridusasutuse tõendi õppeprogrammis osalemise kohta.
Meetme kohta info jagamine	Riigiametite või haridusasutuste veebilehed; Telereklaam; Raadioreklaam; Koolides jagatavad voldikud.	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridusasutuste veebilehed; Spetsiaalne infotelefon; Töökohtades jagatavad voldikud; Teave levib suust suhu, seda levitavad ka programmi reklaamivad finantsasutused.
Rahastamine		
Allikas	Omaosalus.	Riigieelarve ja isiklik pensionikonto.

Kulutused	Säästukonto 529 keskmine maht: 2011: 15 349 USA dollarit (11 564 eurot); 2012: 17 174 USA dollarit (12 940 eurot). Investeeringute kogumaht: 2011: (165 biljonit USA dollarit) 124 biljonit eurot; 2012: (190,7 biljonit USA dollarit) 144 biljonit eurot.	2007: 101 015 000 Kanada dollarit (73 miljonit eurot). 6646 Kanada dollarit (4812 eurot) ühe osaleja kohta.
Osalejate arv	2011: 10,7 miljonit; 2012: 11,1 miljonit.	2007: 15 200.
Meetme hindamine		
Sidusmeetmed	VP.	Pole vajalikud.
Tugevused	Kasutamata summa võib teistele soodustatud isiku pereliikmetele üle kanda, ilma et sellega kaasneks maksukaristust.	Võimaldab õpilastel kasutada õpingute toetamiseks ajutiselt maksuvabastusega pensionikontot, ilma et sellega kaasneks tema jaoks maksukoormust.
Nõrkused	Plaan 529-s osalemine võib vähendada võimalusi saada õpingute ajal mõnda muud rahalist toetust.	Programmist on kasu vaid neile, kes on jõudnud pensioniks juba midagi koguda.
Üldhinnang meetmele	Kehtib alates 2006. aastast. Noored, kes osalevad plaan 529-s, lähevad ülikooli seitse korda suurema tõenäosusega kui mitteosalevad noored.	Halduskoormus on minimaalne, kuna programm moodustab osa tavalisest tulumaksusüsteemist. Kehtib alates 1999. aastast.
Kommentaarisid ja lisateabeallikad	http://www.sec.gov/investor/pubs/intro529.htm http://www.irs.gov/uac/529-Plans:-Questions-and-Answers	http://www.cra-arc.gc.ca/E/pub/tg/rc4112/README.html

2.2. Vautšerid

	Šveits <i>Chèque annuel de Formation (CAF) Genève</i>	Šveits <i>Kulturlegi</i>	Soome Koolitusvautšer (<i>Opintoseteli</i>)	Itaalia <i>Catalogo Interregionale Alta Formazione</i>	Kreeka Vautšer esimeseks kutsehariduseks ja -koolituseks (keskkooli baasil)
Eesmärk	Lihtsustada väikese sissetulekuga inimeste osalemist õppetegevuses.	Anda väiksemate võimalustega inimestele soodustusi kultuuris, spordis ja hariduses osalemiseks.	Vähendada või katta täielikult õpilaste hariduskulud, kes kuuluvad kindlaksmääratud siht-rühmadesse ja kelle õpingute eesmärk ei ole kraadiõpe.	Suurendada noorte inimeste ja töötajate oskusi ning atraktiivsust tööturul.	Katta õpingukulusid täielikult või osaliselt, et soodustada elukestvat õpet.
Sihtrühm	Konkreetsed piirkonna residendid (või selle lähistel elavad ja piirkonnas töötavad inimesed); Igasuguse haridusliku taustaga; Kõikide tööturustaastustega; Vanus 18 ja üle selle; Sissetulek kuni 71 785 eurot.	Kindlate piirkondade residendid; Sissetulek üheliikmelise leibkonna kohta 29 600 eurot.	Kodanikud ja residendid; Töötud või mitteaktiivsed. <i>Kommentaar:</i> Sihtrühma kuuluvad immigrandid, töötud, pensionärid, eakad (vanus 63 ja üle selle), õpingud katkestanud isikud ja madalama haridustasemega isikud.	Kindlate piirkondade residendid; Keskkooli või kolmanda taseme haridus. <i>Kommentaar:</i> Sihtrühmad on ülikoolikraadiga inimesed (kolmanda taseme haridusega, sõltumata tööturustaastusest) ja töötavad keskkooli tasemega inimesed.	Kodanikud ja residendid; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaastused; Vanus 15 ja üle selle.
Meetme kirjeldus	Kõigepealt peab õpilane valima välja kursuse ja seejärel (enne kursuse algust) esitama taotluse	See on eraalgatus, mida rakendab MTÜ Caritas. Haridusasutused (nii avalik-õiguslikud kui ka	Haridus- ja kultuuriministerium on eraldanud summad koolitusvautšeritele asutustes, kes	Vautšer antakse konkreetse kursuse läbimiseks ja see tuleb ära kasutada enne kursuse lõppemist. Kursuse	Vautšerit saab kasutada õppemaksu osaliseks või täielikuks katmiseks. Vautšeri kasutamise

	<p>vautšeri saamiseks. Kui inimene loetakse vautšeri saamiseks kõlblikuks, saadetakse vautšer talle postiga. Seejärel peab õpilane esitama vautšeri valitud haridusasutusele. Vautšer tuleb ära kasutada ühe aasta jooksul.</p>	<p>eraõiguslikud) pakuvad 30–70% soodustust kursuse hinnast nendele inimestele, kelle sissetulek jääb alla kehtestatud määra. (Võrreldav näiteks Hispaania programmiga „<i>Carnet de familia numerosa</i>“.)</p> <p>Samuti võib vautšerit kasutada kultuuriüritustel osalemiseks. Vautšeri esitaja vajadust selle järele tõendab <i>Kulturlegi</i> ise.</p>	<p>pakuvad täiskasvanute vabaharidust. Vautšer on sisuliselt sooduskupong, mis nõuab kaasrahastust. Vautšerit saab kasutada piiratud aja jooksul: riigi otsuses toetuse andmise kohta on sätestatud, et seda võib koolituseks kasutada alates 01.08.2013 kuni 31.12.2014.</p>	<p>kestus ei ole piiratud. Vautšerit võib saada rohkem kui üks kord.</p>	<p>piirangud on seotud kursuse miinimumtasu, pikkuse ja kasutusajaga.</p>
<p>Toetuse suurus</p>	<p>Kuni 750 Šveitsi franki (605 eurot) sõltuvalt sellest, kas kursus on üheaastane või kestab kolm järjestikust aastat.</p> <p>Kaasrahastamine ei ole vajalik.</p>	<p>Kursuse tavapärase hinda vähendatakse 30–70%, ülejäänud peab osaleja tasuma ise. Soodustuse suuruse otsustab haridusasutus.</p>	<p>Koolitusvautšeri väärtuse võib otsustada haridusasutus ise, nt 10- eurone soodustus 60 eurot maksva kursuse puhul. Osalejatelt nõutakse kaasrahastamist.</p>	<p>Kuni 6000 eurot. Kui kursuse hind on suurem kui vautšeril olev summa, on vajalik osaleja kaasrahastamine.</p> <p>Maksimaalne vautšeri summa ühe õppetunni ja õpilase kohta on 25 eurot.</p>	<p>Vautšeri väärtus on 300 eurot, kaasrahastamine ei ole vajalik.</p>
<p>Toetatud õppeliigid</p>	<p>Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus; Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Mitteformaalse õppe form-</p>	<p>Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Tööga mitteseotud koolitused (sh vabaharidus jne); Kodanikuõpetus;</p>	<p>Täiskasvanute vabahariduslik enesetäiendamine, mis ei anna eriala.</p>	<p>Kolmanda taseme haridus; Keskkharidus.</p>	<p>Formaalne kutseharidus; Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad).</p>

	aliseerimine (nt erialaeksami eest maksmine); Kestus vähemalt 40 tundi.	Ühiskonnaharidus.			
Halduslikud ja korralduslikud aspektid					
Haldusorgan	Riiklik laenukontor (allub koolituse, erialakoolituse ja jätkukoolituse ametile (<i>l'Office pour l'orientation, la formation professionnelle et continue</i>)).	Vabatahtlus Caritas.	Täiskasvanute vabaharidusasutused: täiskasvanute vabaharidust pakuvad täiskasvanute hariduskeskused, rahvaülikoolid, õppekeskused ja suveülikoolid.	Valitsusasutused, piirkonnad ja autonoomsed provintsid.	Valitsusasutus.
Haldusorgani ülesanne	Otsustab kõlblikkuse üle ja kaasrahastab.	Otsustab kõlblikkuse üle, annab teavet osalevate haridusasutuste kohta.	Eraldi haldusorgan puudub, vt haridusasutuste ülesannet.	Valib sobiva haridusasutuse, annab teavet koolitusvõimaluste kohta, kaasrahastab koolitust; otsustab kõlblikkuse üle, pakub karjäärinõustamist ja koordineerib koostööd eri huvirühmade vahel.	Pakub teavet koolitusvõimaluste kohta, kaasrahastab õpinguid, otsustab kõlblikkuse üle, pakub karjäärinõustamist, osaleb sobiva koolitusteema ja -vormi valimisel ja koordineerib koostööd eri huvirühmade vahel. Samuti korraldab koolitusi, annab koolituste kohta tagasisidet, esitab põhjalikke dokumente ja aruandeid rahastatava koolitus-tegevuse kohta.
Osaleja ülesanne	Valib heakskiidetud haridusasutuste hulgast sobiva õppekava ja	Valib õppekava, rahastab õpinguid.	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, kaasrahastab õpinguid ja kohustub andma	Osaleja otsustab koostöös haldusorgani, tööandja, haridusasutuse ja	Teiste huvirühmade abiga valib osaleja koolitusteema ja -vormi ning

	haridusasutuse, peab esitama kandideerimiseks dokumendid enne õpingute algust, võib kaasaahastada.		õpingute kohta tagasisidet.	sotsiaalpartneritega koolitusteema ja -vormi üle.	haridusasutuse. Kohustub pärast koolitust andma tagasisidet ja esitama nõutavad dokumendid.
Haridusasutuste ülesanne	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta ning koostavad põhjalikke aruandeid rahastatava koolitustegevuse kohta.	Haridusasutused osalevad vabatahtlikult, saavad kasutada vautšeri-süsteemi oma avaliku kuvandi parandamiseks. Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta.	Aitavad valida õiget õppekava, annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, kaasaahastavad, otsustavad kõlblikkuse üle ja pakuvad karjäärinõustamist. Peavad andma tagasisidet, esitama vajalikke dokumente ja andma koolitustegevuse kohta põhjalikult aru.	Kohustuvad andma tagasisidet ja koolitustegevuse kohta põhjalikult aru andma, peavad esitama vajalikke dokumente.	Otsustavad kõlblikkuse üle, pakuvad karjäärinõustamist ja annavad teavet koolitusvõimaluste kohta. Osalevad õige õppekava valimisel. Kohustuvad andma tagasisidet, esitama vajalikke dokumente ja andma koolitustegevuse kohta põhjalikult aru.
Tööandjate ülesanne	-	-	-	Osalevad sobiva koolitusteema ja -vormi valikul.	Osalevad sobiva koolitusteema ja -vormi ning haridusasutuse valikul. Võivad korraldada koolitusi, pakuvad teavet koolitusvõimaluste kohta.
Kvaliteedikontroll	Kõlblikud on üksnes spetsiaalse lepingu sõlminud koolitajad – selleks peab koolitusasutus vastama nõutavatele kriteeriumidele. Vautšerit ei saa kasutada millekski muuks kui kursuste eest tasumiseks.	Raha maksavad üksnes osalejad ise. Eeldatakse, et nad oskavad hästi valida.	Nii rahastamine kui ka saadav kvalifikatsioon sõltub sellest, kas haridusasutus vastab kvalifikatsioonikriteeriumidele. Raha sihtotstarbelist kasutamist tagavad kvalifikatsioonikriteeriumid, samuti kohustub haridusasutus andma raha kasutamise üle aru Soome	Osalejate kaasaahastamise tagavad hilisemad administratiivauditid. Haridusasutused peavad vastama teatavatele kvalifikatsioonikriteeriumidele ja kvalifikatsiooni säilitamiseks peab kindlaksmääratud protsent õpilastest oma õpingud edukalt lõpetama. See tagab ühtlasi raha sihipärase kasutamise.	Nii haridusasutuste rahastamine kui ka meetmeks kvalifitseerumine sõltub kolmest asjaolust - kvalifikatsioonikriteeriumide täitmisest, osalejate tagasisidest ja osalejate kontrolltööde või eksamite tulemustest. See tagab ühtlasi raha sihipärase kasutamise.

			riiklikule haridusametile.		
Meetme kohta info jagamine	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridus-asutuste veebilehed.	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridus-asutuste veebilehed.	Riigiametite või haridus-asutuste veebilehed.	Spetsiaalne veebileht.	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridus-asutuste veebilehed; Töökohtades jagatavad voldikud.
Rahastamine					
Allikas	Riigieelarve ja kolme-poolsed koolitusfondid.	Haridusasutused osalevad solidaarsuse põhimõttel (nõustuvad tegema koolitustasus allahindlusi, teenides nõnda vähem tulu).	Riigieelarve.	ESF.	Riigieelarve ja ESF.
Kulutused	2009: 2,7 miljonit. 535 eurot ühe osaleja kohta. <i>Kommentaar:</i> Ei sisalda halduskulusid.	<i>Kommentaar:</i> Otsesed kulutused puuduvad.	2008: 1,5 miljonit eurot; 2009: 1,5 miljonit eurot; 2010: 1,6 miljonit eurot; 2011: 3,2 miljonit eurot; 2012: 2,5 miljonit eurot.	2008: 27 miljonit eurot; 10 385 eurot ühe osaleja kohta. 2009: 27 miljonit eurot; 5217 eurot ühe osaleja kohta. 2010: 35 miljonit eurot; 2253 eurot ühe osaleja kohta.	VP.
Osalejate/vautšerite arv	2008: 4943; 2009: 5087.	2012: 45 000 (väljastatud <i>Kulturlegi</i> 't). <i>Kommentaar:</i>	VP.	2008: 2600; 2009: 5175; 2010: 15 537.	VP.

	<i>Kommentaar:</i> Genfi kantoni rahvaarv 472 530.	Osales 1370 haridusasutust (ja kultuuriasutust).			
Meetme hindamine					
Sidusmeetmed	Pole vajalikud.	Pole vajalikud.	VP.	Pole vajalikud.	Vabatahtlik karjäärinõustamine.
Tugevused	VP.	Väga lihtne kaasav meede väikese eelarvega.	Selliste kodanike jaoks, kes ei ole harjunud end kooli- tama, on juurdepääs haridu- sele muutunud lihtsamaks.	VP.	Vähendab koolituskulusid ning hariduse ja koolitusega seotud ebavõrdsust.
Nõrkused	Meede ei ole sihitatud (sissetulekupiir on väga kõrge; hariduslikule taustale piiranguid ei ole seatud – 40%-l osalejatest on juba kolmanda astme haridus) ja on väga kulukas.	VP.	VP.	VP.	Ei pruugi edendada õpikultuuri, vaid võib soosida klientelistlikku lähenemist.
Üldhinnang meetmele	Meetme halduskoormust peetakse väikseks (standardiseeritud veebipäringud, piiratud koolitusasutuste arv), vautserid on sihtrühma seas soositud. Meede kehtib alates 2001. aastast.	Kehtib alates 1996. aastast. <i>Kommentaar:</i> Üldhinnangut ei antud.	Kehtib alates 2007. aastast. <i>Kommentaar:</i> Üldhinnangut ei antud.	Kehtib alates 2006. aastast. <i>Kommentaar:</i> Üldhinnangut ei antud.	Kehtib alates 2011.- 2012. aastast, ei ole oma uudsuse tõttu veel täielikku hinnangut saanud.
Kommentaari ja lisateabeallikad	http://ftp.iza.org/dp4017.pdf	http://www.kulturlegi.ch/de/f92000102.html	VP.	VP.	VP.

2.3. Õppe- või hariduslaen

	Rootsi Õppetootus (laen ja stipendium)	Šveits Stipendiumid ja laenud	Ühendkuningriik 24+ edasiõppelaen	Taani Riiklik õppetipendium ja -laen (SU)
Eesmärk	Muuta õppimine lihtsamaks ja suurendada seeläbi haridussüsteemis osalemist. Samuti on eesmärgiks tasakaalustada rahvastiku erisusi nii isikute kui ka rühmade tasandil, et ühiskond oleks õiglasem.	Täiskasvanutele mõeldud stipendiumid ja laenud teise ja kolmanda taseme hariduseks. <i>Kommentaar:</i> Ei ole mõeldud neile täiskasvanutele, kes taasisenevad formaalharidussüsteemi.	Põhimõtte sõnastati pärast avalikku arutelu 2011. aasta detsembris reformikavas „ <i>New Challenges, New Chances</i> ” (uued probleemid, uued võimalused). Stipendiumeid jagatakse eelkõige nendele, kelle vajadus on suurim. Selle eesmärk on takistada õppurite arvu vähenemist.	Ühiskond aitab mitmesugustel kursustel ja õpingutes osalevatel õpilastel katta nende elamiskulusid, et toetada õppimist sõltumata sotsiaalsest seisundist. <i>Kommentaar:</i> Plaan on mõeldud noortele, ent selles võivad osaleda ka täiskasvanud.
Sihtrühm	Kodanikud ja residendid; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaatused. <i>Kommentaar:</i> Vanusepiirangud on õppeliigiti erinevad, üldiselt hõlmab kõiki kuni 54-aastaseid täiskasvanuid.	Konkreetsed piirkonna residendid; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaatused. <i>Kommentaar:</i> On kehtestatud sissetuleku- ja vanusepiirangud.	Residendid; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaatused; Vanus 24 ja üle selle. <i>Kommentaar:</i> Stipendiumeid jagatakse eelkõige nendele, kelle vajadus on suurim.	Kodanikud; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaatused; Vanus 18 ja üle selle. <i>Kommentaar:</i> Mittetodanikele on kehtestatud lisakriteeriumid.
Meetme kirjeldus	Õppetootust võib anda nii täis- kui ka osajaga õppeks. Õppetootus koosneb laenust ja stipendiumist. See makstakse välja õppeaja eest, mis on tavaliselt 40 nädalat ühes akadeemilises aastas. Õppetootusel	Stipendiume ja laene reguleerivad kantonid. Need võivad olla erinevad. Üldiselt nõutakse, et hariduse omandamise lõpus saadakse formaalse haridussüsteemi tunnustus.	Laen makstakse otse kolledžile (ametikool või keskkool) või koolitajale. Laenu tagasimaksmine algab pärast õpingute edukat lõpetamist ja siis, kui laenusaja teenib üle 21 000 naela (24 387	Stipendium ja laen katavad elamiskulud mitmesuguste kursuste ja õpingute jooksul. Kõik õpingud peavad olema täisajaga. Kasutusel on kaks peamist

	<p>on mõned õppeaja ja õpilase vanusega seotud piirangud.</p> <p>Õppelaenu väljamakstav summa on umbes kaks kolmandikku õppetoetuse kogusummast.</p> <p>Õppetoetuse süsteemis eeldatakse õppelaenu tagasimaksmist. Tagasimaksmine algab õpingute lõpetamisele järgnevast aastast ja kestab tavaliselt 25 aastat. Intress lisatakse otse võlale. Intressimäär on soodsam kui muud tüüpi laenudel ja selles võetakse arvesse maksusüsteemis kehtivaid maksude mahaarvamise reegleid. Tagasimaksesüsteem võimaldab arvesse võtta ka inimese maksevõimet.</p>	<p>Laenu võib tavaliselt saada kogu õpinguaja vältel kuni kolmanda taseme kraadi esmakordse saamiseni.</p>	<p>euro) aastas.</p> <p>Laenuintress on õpingute ajal võrdne inflatsiooniga (tarbijahinna-indeks), millele lisandub 3%. Pärast õpingute edukat lõpetamist on intress järgmine: kui sissetulek jääb alla 24 387 euro, on intress võrdne inflatsiooniga; kui sissetulek on 24 387 kuni 47 610 eurot, on intress võrdne inflatsiooniga, millele lisandub kuni 3%; kui sissetulek on üle 47 610 euro, on intress võrdne inflatsiooniga, millele lisandub 3%.</p>	<p>toetusprogrammi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased, kes osalevad õppeprogrammides – keskharidus, kutsekeskharidus või kutseharidus. Sellisele toetuse liigile ei ole kehtestatud ajalisi piiranguid. 2. Õpilastel, kes omandavad kõrgharidust, on õigus saada mitmesuguseid kuustipendiume, mida antakse õpingute nominaalseks õppeajaks pluss veel 12 kuuks. Õpilased võivad vahetada eriala, ent neil on õigus saada kokku maksimaalselt 70 stipendiumit. <p>Õpingute lõpetamisel peavad õpilased hakkama riiklikku laenu tagasi maksuma. Tagasimaksmine peab algama aasta pärast õpingute lõpetamise aasta lõppu. Tagasimakseperiood ei tohi olla pikem kui 15 aastat.</p> <p>Aastane intressimäär on õpingute jooksul 4%, pärast õpingute lõpetamist kuni 1%.</p> <p>Stipendiumide ja laenude saamisel on lisakriteeriumid, mis on seotud õpilase sissetulekutega.</p>
Toetuse suurus	<p>2012. aastal oli õppetoetus täisajaga õppe puhul umbes 9660 Rootsi krooni (1112 eurot) ühes õppekuus (üheksa kuud aastas). Siiski</p>	<p>Laenu suurus ja tingimused on igas kantonis erinevad.</p> <p>Käendajat ega tagatist ei nõuta.</p>	<p>Laenu suurus on minimaalselt 300 naela (348 eurot) ja üks inimene võib ühe koolitusprogrammi jooksul taotleda seda neli korda.</p>	<p>Laenu maksimaalsumma on 2943 Taani krooni (395 eurot) kuus; samuti võib õpingute viimasel aastal võtta samadel tingimustel</p>

	<p>makstakse õppetoetus enamasti välja iga nelja nädala tagant 10 kuu jooksul aastas. 2012. aastal oli iga neljanädalase perioodi eest väljamakstav summa 8920 Rootsi krooni (1026 eurot).</p> <p>Käendajat ega tagatist ei nõuta.</p>		<p>Maksimaalne suurus sõltub õppeprogrammist.</p> <p>Käendajat ega tagatist ei nõuta.</p>	<p>topeltsuuruses laenu, mille eesmärk on toetada õpingute edukat lõpetamist.</p> <p>Käendajat ega tagatist ei nõuta.</p>
<p>Toetatud õppeliigid</p>	<p>Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus; Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Tööga mitteseotud koolitused (sh vabaharidus jne); Kodanikuõpetus.</p>	<p>Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus.</p>	<p>Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus; Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Tööga mitteseotud koolitused (sh vabaharidus jne).</p>	<p>Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus.</p>
<p>Halduslikud ja korralduslikud aspektid</p>				
<p>Haldusorgan</p>	<p>Riigiamet CSN – riiklik õppetoetuste amet; meetme rakendamise tegeleb 900 ametnikku.</p>	<p>Kantonites tegutsevad bürood (kantonite eelarvest, kolmanda taseme hariduse stipendiumide ja laenude puhul osaleb rahaliselt ka konföderatsioon).</p>	<p>Õppelaenude ühing on mittetulunduslik riigiorganisatsioon, mis asutati 1989. aastal selleks, et anda Ühendkuningriigi ülikoolide ja kolledžite tudengitele laene ja stipendiume. Seda rahastab oskuste rahastamise amet (Skills Funding Agency). See on äri, innovatsiooni ja oskuste ministeeriumi (BIS) partnerorganisatsioon, mille eesmärk on rahastada ja edendada</p>	<p>Stipendiumide ja laenude süsteemi haldab Taani kõrghariduse ja haridustoetuse amet koostöös kõigi haridusametustega ning Taani teadus-, innovatsiooni- ja kõrghariduse ministeeriumi egiidi all.</p>

			Inglismaal täiskasvanute täiendusõpet ja oskuskoolitust.	
Haldusorgani ülesanne	CSN otsustab, kes kvalifitseerub, koordineerib eri huvirühmade koostööd, koostab aruandeid ja kaasrahastab.	Otsustab kõlblikkuse üle, koordineerib eri huvirühmade koostööd ja kaasrahastab.	Otsustab kõlblikkuse üle, koordineerib eri huvirühmade koostööd ja kaasrahastab.	Otsustab kõlblikkuse üle ja koordineerib eri huvirühmade koostööd.
Osaleja ülesanne	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, esitab taotluse toetuse saamiseks ning pärast õpingute lõppu vajalikud dokumendid, kaasrahastab õpinguid.	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, kaasrahastab õpinguid. Koostab põhjaliku aruande rahastatud koolitustegevuse kohta, annab tagasisidet ja esitab dokumendid pärast koolitusprogrammi lõppu.	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, kaasrahastab õpinguid.	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, võib kaasrahastada õpinguid.
Haridusasutuste ülesanne	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta ja pakuvad karjäärinõustamist. Pärast õpingute lõppu esitavad vajalikud dokumendid.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, osalevad õpilase jaoks kõige sobivama õppevormi valimisel, koostavad põhjaliku aruande rahastatud koolitustegevuse kohta, annavad tagasisidet ja esitavad dokumendid pärast koolitusprogrammi lõppu.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, pakuvad karjäärinõustamist ja otsustavad kõlblikkuse üle. Kohustuvad esitama vajalikke dokumente ja koolitustegevuse kohta põhjalikult aru andma.
Kvaliteedikontroll	Toetust võivad saada üksnes sellistes haridusasutustes õppivad õpilased, mis vastavad kvalifikatsioonikriteeriumidele ja on saanud ekspertidelt positiivse hinnangu. Seda, kuidas õpilased raha kasutavad, ei kontrollita.	Kõlblikud on üksnes väljavalitud koolitajad. Õpilastele antava raha sihtotstarbelist kasutamist otseselt ei kontrollita.	Raha kantakse üle otse haridusasutusele, nii et õpilastel ei ole võimalust seda väärkasutada.	Raha kasutamist otseselt ei kontrollita.
Meetme kohta info jagamine	Veebileht;	Riigiametite või haridusasutuste veebilehed.	Riigiametite või haridusasutuste veebilehed.	Spetsiaalne veebileht;

	Teabeliin.			Riigiametite või haridusasutuste veebilehed.
Rahastamine				
Allikas	Riigieelarve	Riigieelarve	Riigieelarve	Riigieelarve
Kulutused	<p>2010: 1,37 miljardit eurot; 2727 eurot ühe osaleja kohta.</p> <p>2011: 1,38 miljardit eurot; 2759 eurot ühe osaleja kohta.</p> <p><i>Kommentaar:</i> Sisaldab nii stipendiumi kui ka laenu</p>	<p>2011: 247 miljonit eurot stipendiumideks; 16 miljonit eurot laenuks.</p> <p><i>Kommentaar:</i> Samuti toetas meedet riik 20 miljoni euroga.</p>	VP.	<p>2008: 282 miljonit eurot; 3160 eurot ühe osaleja kohta.</p> <p>2009: 295 miljonit eurot; 3070 eurot ühe osaleja kohta.</p> <p>2010: 362 miljonit eurot; 3464 eurot ühe osaleja kohta.</p> <p>2011: 416 miljonit eurot; 3540 eurot ühe osaleja kohta.</p>
Osalejate arv	<p>2008: 440 300;</p> <p>2009: 479 200;</p> <p>2010: 502 340;</p> <p>2011: 500 180.</p> <p><i>Kommentaar:</i> Hõlmab nii stipendiumit kui ka laenu võtnud inimesi; umbes 2/3 õpilastest võtab lisaks</p>	<p>2011: 47 544.</p> <p><i>Kommentaar:</i> 8% kõigist kohustuslikule haridusele järgnevate tasemete lõpetanutest.</p>	2013. aastal liitus plaaniga 800 kolledžit ja koolitajat.	<p>2008: 89 100;</p> <p>2009: 96 100;</p> <p>2010: 104 500;</p> <p>2011: 117 500.</p>

	stipendiumidele ka laenu.			
Meetme hindamine				
Sidusmeetmed	Pole vajalikud.	VP.	Pole vajalikud.	Tasuta transport või transpordikulude hüvitamine kõigile osalejatele.
Tugevused	On universaalne; Hõlmab peaaegu kõiki kodanikke; Antakse otse õpilasele; Antakse põhimõtteliselt olenemata sellest, milline on vanemate või perekonna rahaline olukord.	Võrdsed võimalused (väike sissetulek ei tohi takistada õppimist).	VP.	Õpilased ei pea muretsema, kas nad riiklikku stipendiumi ja/või laenu saavad või mitte. See on nende õigus.
Nõrkused	VP.	Kantonites on erinevad eeskirjad. Võrdsed võimalused kehtivad üksnes sama kantoni piires, mitte võrreldes teistes kantonites elavate inimestega.	VP.	VP.
Üldhinnang meetmele	Valitsus leiab, et õppetoetuse süsteemi eesmärgid on täidetud. Meede kehtestati 1965. aastal.	VP.	Plaan kehtestati alles hiljuti ja hinnangut pole veel võimalik anda.	Hinnangut ei antud, ent meede kehtestati 1970. aastal.
Kommentaariid ja lisateabeallikad	VP.	http://stipendien.educa.ch/de/node/2384 http://stipendien.educa.ch/de/statistiken	VP.	Enamasti rahastab riik suhteliselt suurt osa haridusega seotud otsekulusid ise (maksab otse haridusasutusele). Seega on stipendiumide ja laenude eesmärk sageli muude elamiskulude katmine. http://fivu.dk/en/education-and-institutions/grants-and-loans/su-2013-the-danish-student-s-grants-and-loans-scheme

2.4. Maksusoodustused

	Šveits Maksusoodustused eraisikutele	Šveits Maksusoodustused organisatsioonidele	USA Elukestva õppe maksusoodustus <i>(Lifetime Learning Credit)</i>	Holland Tööandjate maksusoodustus <i>(WVA – Wet vermindering afdracht)</i>
Eesmärk	Eraisikutele antavate maksusoodustuste eesmärk on aidata täiskasvanutel oma oskusi täiendada.	Käibemaksuvabastuse eesmärk on julgustada haridusasutusi pakkuma rohkem võimalusi.	Elukestva õppe maksusoodustus aitab vanematel ja õpilastel maksta keskharidusele järgneva hariduse eest.	Eesmärk on julgustada tööandjaid pakkuma tööalast täienduskoolitust.
Sihtrühm	Riigi residendid; Igasuguse haridusliku taustaga; Tööga hõivatud.	Haridusasutused;	Sissetulek kuni 124 000 USA dollarit (94 433 eurot), kui on abielus ja esitatakse ühine tuludeklaratsioon; 62 000 USA dollarit (47 205 eurot), kui esitatakse eraldi tuludeklaratsioon.	Tööandjad (sertifitseeritud koolitusettevõtted).
Meetme kirjeldus	Kaetakse rangelt vaid tööga seotud koolituste (nii mitteformaalsete kui ka formaalsete) kulud.	Käibemaksuvabastust võivad saada kõik haridustegevused (loengud, koolitused, eksamid jne).	Tulumaksust on maha arvatavad enamiku kolledžite ja ülikoolide õppemaksud, mis on makstud maksumaksja, tema abikaasa või ülalpeetava eest. Ühise tuludeklaratsiooni esitamisel arvestatakse maksusoodustust ühe inimese kohta.	Tööandjad, kes pakuvad õppijale tööga seotud koolitusi, saavad hüvitist õppija juhendamise eest koolituspraktika käigus.
Toetuse suurus	Sissetulekust lahutatakse kas konkreetne summa (u 500 Šveitsi franki ehk 405 eurot) või tegelikud kulutused (kursusetasu). Lahutatakse kas konkreetne summa või rangelt tööga seotud koolituskulud (nii mitteformaalsed	100%-line maksuvabastus.	Maksusoodustus võimaldab esimese kvalifitseeritud õppele kulunud 10 000 USA dollari (7500 euro) kohta vabastada tulumaksust 20% maksumaksja maksukohustusest. Ühe maksustamisaasta kohta võib	Kuni 2700 eurot täieliku koolituskava kohta.

	kui ka formaalsed koolitused).		taotleda elukestva õppe maksusoodustust kuni 2000 USA dollari (1500 euro) eest nõutavatele kriteeriumidele vastavate hariduskulude kohta, mis on tasutud abikõlblikes haridusasutustes õppivate õpilaste eest.	
Toetatud õppeliigid	Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus; Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad).	Kõik.	Keskharidusele järgnev haridus.	Teise või kolmanda taseme haridus.
Halduslikud ja korralduslikud aspektid				
Haldusorgan	Riiklikud maksuametid	Riiklikud maksuametid	Riiklikud maksuametid (IRS)	Valitsusasutus
Haldusorgani ülesanne	Otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema.	Otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema.	Otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema.	Otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema.
Osaleja ülesanne	Valib õppekava ja haridusasutuse, pärast koolitustegevuse lõppu esitab vajalikud dokumendid.	-	Valib õppekava ja haridusasutuse, pärast koolitustegevuse lõppu esitab vajalikud dokumendid.	Sõlmib kooli ja õpilasega kokkulepped haridus- ja koolitusprogrammi kohta.
Haridusasutuste ülesanne	VP.	Kasutavad maksusoodustusi.	Esitavad vajalikud dokumendid (tuludeklaratsiooni vormid).	Sõlmivad ettevõtte ja õpilasega haridus- ja koolitusprogrammi puudutavad kokkulepped.
Kvaliteedikontroll	Haridusasutustele kvaliteedikontrolli ei kohaldata. Osaleja peab tõendama, et koolitus on seotud tööga.	Kvaliteedikontrolli ei kohaldata.	Et õpilane saaks maksusoodustust, peab haridusasutus olema akrediteeritud. Samuti peavad koolid andma õpilastele abikõlblikkust tõendavad dokumendid.	Ettevõtte peab olema tunnustatud koolitusettevõtte ja koolitus peab vastama kvaliteedikriteeriumidele. Pärast stipendiumi väljamaksmist

				kontrollib plaani korraldaja pisteliselt koolituskava järgimist.
Meetme kohta info jagamine	Infovoldikud maksude kohta;	Infovoldikud maksude kohta;	Infovoldikud maksude kohta; Organisatsioonide veebilehed.	Veebileht, plaani korraldaja vahendusel.
Meetme hindamine				
Sidusmeetmed	VP.	VP.	Pole vajalikud.	Plaani hinnati ja taotlusandmeid analüüsiti üks kord aastas.
Tugevused	VP.	VP.	Üsna väike halduskoormus, osalejatele hõlpsasti kättesaadav.	Üsna väike halduskoormus, osalejatele hõlpsasti kättesaadav.
Nõrkused	Tühikulu (kõige rohkem võidavad suurema sissetulekuga inimesed). Meede ei soodusta madala kvalifikatsiooni ja väikese sissetulekuga inimeste osalemist.	VP.	Väikese sissetuleku tõttu ebapiisav maksukohustus (mis ei võimalda maksusoodustust ära kasutada), alternatiivsed maksusoodustused ja maksudest mahaarvamised ning infovahetus teiste abiprogrammidega takistab paljudel väikese sissetulekuga inimestel abile kvalifitseerumist (Long 2004). Tulumaksupõhine toetus on laias laastus abiks eelkõige keskmise sissetulekuga inimestele, kes oleksid niikuinii kolledžisse läinud (Turner 2010).	Korraldaja teeb pärast stipendiumi väljamaksmist vaid pistelist kontrolli; kõiki väljamakstud stipendiume ei kontrollita. Meedet on lihtne kuritarvitada.
Üldhinnang meetmele	Kehtib alates 1940. aastast, osalemist pole täpselt mõõdetud.	VP.	VP.	Pärast viit tegutsemisaastat seda meedet mitterahuldavate hindamistulemuste tõttu enam ei pikendatud ning see asendatakse teistsuguse meetmega, milles püütakse säilitada meetme tugevused, ent välistada selle

				kuritarvitamine.
Kommentaariid ja lisateabeallikad	VP.	http://www.estv.admin.ch/mwst/dokumentation/00130/00947/01033/index.html?lang=de (605.530.20 MWST Branchen-Info 20)	See maksusoodustus on üks paljudest USAs kehtivatest soodustustest. Rohkem teavet leiab aadressilt http://www.irs.gov/uac/Tax-Benefits-for-Education-Information-Center Long (2004) http://www.nber.org/chapters/c10099 Turner (2010) http://escholarship.org/uc/item/6758069g	Varasemad hindamised: 2007 Seor evaluatie afdrachtvermindering onderwijs van de wva 2012 Regioplan www.regioplan.nl/publicaties/rapporten/evaluatie_afdrachtsvermindering_onderwijs_wva (ei ole veel kättesaadav)

2.5. Stipendiumid

	Rootsi Õppetöetus (stipendium ja laen)	Taani Riiklik õppetipendium täiskasvanutele (SVU)	Taani Riiklik õppetipendium ja -laen (SU)	Taani Riiklik täiskasvanute koolitamise stipendiumisüsteem (VEU)
Eesmärk	Muuta õppimine lihtsamaks ja seeläbi suurendada haridussüsteemis osalemist. Samuti on selle eesmärk tasakaalustada rahvastiku erisusi nii isikute kui ka rühmade tasandil, et ühiskond oleks õiglasem.	Õpilased, kes asuvad õppima siis, kui nad on juba tööga hõivatud, saavad igakuiselt riigilt stipendiumi. Stipendium katab osa sissetulekust, mis kaotatakse seetõttu, et inimene ei saa enam töötada.	Ühiskond aitab mitmesugustel kursustel ja õpingutes osalevatel õpilastel katta nende elamiskulusid, et toetada õppimist sõltumata sotsiaalsest seisundist. <i>Kommentaar:</i> Plaan on mõeldud noortele, ent selles võivad osaleda ka täiskasvanud.	Mõeldud selleks, et julgustada väheste oskustega inimesi edasi õppima; hüvitatakse kas inimesele sissetuleku kaotus või tööandjale tootlike töötundide kaotus.
Sihtrühm	Kodanikud ja residendid; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaatused. <i>Kommentaar:</i> Vanusepiirangud on õppeliigiti erinevad, üldiselt hõlmab kõiki kuni 54-aastaseid täiskasvanuid.	Kodanikud; Igasuguse haridusliku taustaga; Hõivatud; Vanus 25 ja üle selle. <i>Kommentaar:</i> Mittekodanikele on kehtestatud lisakriteeriumid.	Kodanikud; Igasuguse haridusliku taustaga; Kõik tööturustaatused; Vanus 18 ja üle selle. <i>Kommentaar:</i> Mittekodanikele on kehtestatud lisakriteeriumid.	Põhiharidus (või alla selle); Keskkharidus; Kutsehariduseta inimesed; Taanis töötavad inimesed.
Meetme kirjeldus	Õppetöetust võib anda nii täisajaga kui ka osaajaga õppeks. Õppetöetus koosneb laenust ja stipendiumist. See makstakse välja õppeaja eest, mis on tavaliselt 40 nädalat ühes	Võimaldab saada sissetuleku töölt eemaloldud aja jooksul, et inimesed saaksid osaleda teatavat liiki täiendõppes. SVU suurus on 80% maksimaalsest töötuhüvitisest.	Täisajaga õppima asudes on võimalik taotleda riiklikku õppetipendiumit. Seda antakse üks kord kuus. Riiklik stipendium maksustatakse	Olenemata oskuste tasemest on osalejatel õigus saada kindlaksmääratud suurusega toetust, mis vastab maksimaalsele töötuhüvitisemäärale.

	<p>akadeemilises aastas. Õppetoeetusel on mõned õppeaja ja õpilase vanusega seotud piirangud.</p> <p>Õppetipendiumina makstav summa on kõigi jaoks ühesugune ja seda muudetakse üks kord aastas, et see vastaks üldisele hinnataseme muutusele ühiskonnas. Õppetipendium moodustab kogu õppetoeusest umbes ühe kolmandiku, see on maksuvaba ja seda võetakse pensioni arvutamisel arvesse. Lastega õpilastele makstakse spetsiaalset lastetoeust.</p>	<p>Makstav toetus arvutatakse kaotsiläinud töötundide alusel.</p> <p>SVU plaanis võivad osaleda kõik inimesed, kes töötavad Taanis või on füüsilisest isikust ettevõtjad. Plaanil on kaks taset. Esimene tase on mõeldud neile osalejatele, kes omandavad subsideeritud põhi- või keskharidust. Teine tase on mõeldud kõrgharidust omandavatele osalejatele. Kummalegi tasemele esitatavad nõudmised on mõnevõrra erinevad.</p> <p>Üldharidust omandavatele osalejatele makstakse lisatoetust, mis katab õppemaksu.</p>	<p>samamoodi nagu muu tulu. Õppetipendium makstakse üks kord kuus <i>NemKontole</i>. <i>NemKonto</i> on õpilase tavaline juba olemasolev pangakonto, mida riigiasutused kasutavad talle väljamaksete tegemiseks.</p> <p>Kasutusel on kaks peamist toetusprogrammi.</p> <p>1. Õpilased, kes osalevad õppeprogrammides – keskharidus, kutsekeskharidus või kutseharidus. Sellisele toetuse liigile ei ole kehtestatud ajalisi piiranguid.</p> <p>2. Õpilastel, kes omandavad kõrgharidust, on õigus saada mitmesuguseid kuustipendiume, mida antakse õpingute nominaalseks õppeajaks pluss veel 12 kuuks. Õpilased võivad vahetada eriala, ent neil on õigus saada kokku maksimaalselt 70 stipendiumit.</p> <p>Õpingute lõpetamisel peavad õpilased hakkama riiklikku laenu tagasi maksuma. Tagasimaksmine peab algama aasta pärast õpingute lõpetamise aasta lõppu. Tagasimakseperiood ei tohi olla pikem kui 15 aastat.</p> <p>Aastane intressimäär on õpingute jooksul 4%, pärast õpingute</p>	<p>Tegemist on tööandjale makstava toetusega, kuna tööandja peab maksma palka isegi siis, kui töötaja on koolis, mitte ei tee tööd.</p> <p>Ettevõtted, kes maksavad täiskasvanute kutsekoolitusprogrammides osalejatele töötajatele regulaarset töötasu, võivad toetuse õpilase asemel endale taotleda.</p> <p>Tööandjad rahastavad toetusfondi maksuga, mille suurus sõltub töötajate arvust.</p> <p>Kui ettevõtetelt kogutav maks ei kata kõiki kulusid, maksab riik vahe kinni.</p>
--	---	---	---	--

			<p>lõpetamist kuni 1%.</p> <p>Stipendiumide saamisel on lisakriteeriumid, mis on seotud õpilase sissetulekutega.</p>	
Toetuse suurus	<p>2012. aastal oli õppetoetus täisajaga õppe puhul umbes 9660 Rootsi krooni (1112 eurot) ühes õppekuus (üheksa kuud aastas). Siiski makstakse õppetoetus enamasti välja iga nelja nädala tagant 10 kuu jooksul aastas. 2012. aastal oli iga neljanädalase perioodi eest väljamakstav summa 8920 Rootsi krooni (1026 eurot).</p>	<p>SVU suurus on 80% maksimaalsest töötuhüvitisest – 2013. aastal oli see 3204 Taani krooni (430 eurot) ühe 37-tunnise tööädala eest. Toetus arvutatakse kaotsiläinud töötundide alusel. SVU toetust võib anda kuni 40 nädala eest (37 töötundi nädalas) madalama taseme hariduse puhul ja 40 nädala eest kõrgema taseme hariduse puhul. Toetust ei maksta sellisel juhul, kui koolituse tõttu kaotati vähem kui 37 töötundi.</p>	<p>Stipendiumi suurus oleneb haridustasemest ja sellest, kas tudeng elab koos vanematega või mitte.</p> <p>Koos vanematega elavatele õpilastele makstakse 2860 Taani krooni (383 eurot) kuus.</p> <p>Iseseisvat elu elavatele õpilastele makstakse 5753 Taani krooni (771 eurot) kuus.</p>	<p>Toetus vastab maksimaalsele töötuhüvitise määrale.</p> <p><i>Kommentaar:</i></p> <p>2012. aastal oli töötuhüvitise maksimaalne määr 3940 Taani krooni (528 eurot) nädalas.</p>
Toetatud õppeliigid	<p>Formaalne üldharidus;</p> <p>Kolmanda taseme haridus;</p> <p>Formaalne kutseharidus;</p> <p>Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad);</p> <p>Tööga mitteseotud koolitused (sh vabaharidus jne);</p> <p>Kodanikuõpetus.</p>	<p>Formaalne üldharidus;</p> <p>Kolmanda taseme haridus;</p> <p>Formaalne kutseharidus.</p>	<p>Formaalne üldharidus;</p> <p>Kolmanda taseme haridus;</p> <p>Formaalne kutseharidus.</p>	<p>Kolmanda taseme haridus;</p> <p>Formaalne kutseharidus;</p> <p>Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad).</p>

Halduslikud ja korralduslikud aspektid				
Haldusorgan	Riigiasutus CSN – riiklik õppetoetuste amet; meetme rakendamise tegeleb 900 ametnikku.	Taani kõrghariduse ja haridustoetuse amet koostöös teatavate haridusasutuste ja töötufondidega ning Taani teadus-, innovatsiooni- ja kõrghariduse ministeeriumi egiidi all.	Stipendiumide ja laenude süsteemi haldab Taani kõrghariduse ja haridustoetuse amet koostöös kõigi haridusasutustega ning Taani teadus-, innovatsiooni- ja kõrghariduse ministeeriumi egiidi all.	Riigiasutused ja vabatahendid.
Haldusorgani ülesanne	CSN otsustab, kes kvalifitseerub, koordineerib eri huvirühmade koostööd, koostab põhjalikke aruandeid ja kaasrahastab.	Otsustab kõlblikkuse üle ja koordineerib eri huvirühmade koostööd.	Otsustab kõlblikkuse üle ja koordineerib eri huvirühmade koostööd.	Aitab valida sobiva koolitusvormi ja -teema ning otsustab kõlblikkuse üle.
Osaleja ülesanne	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, esitab taotluse toetuse saamiseks ning vajalikud dokumendid pärast õpingute lõppu, kaasrahastab õpinguid.	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse.	Valib sobiva õppekava ja haridusasutuse, võib kaasrahastada õpinguid.	Osaleb koolitusvormi ja -teema ning sobiva haridusasutuse valimisel.
Haridusasutuste ülesanne	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta ja pakuvad karjäärinõustamist. Pärast õpingute lõppu esitavad vajalikud dokumendid.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta ja pakuvad karjäärinõustamist. Kohustuvad esitama vajalikke dokumente ja koolitustegevuse kohta põhjalikult aru andma.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, pakuvad karjäärinõustamist ja otsustavad kõlblikkuse üle. Kohustuvad esitama vajalikke dokumente ja koolitustegevuse kohta põhjalikult aru andma.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, pakuvad karjäärinõustamist ning otsustavad kõlblikkuse üle; pärast õpingute lõppu peavad esitama vajalikud dokumendid.
Tööandjate ülesanne	Puudub.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, peavad koolitusplaani heaks kiitma ja seda kaasrahastama.	Puudub.	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, pakuvad karjäärinõustamist, valivad koos osalejaga sobiva koolitusvormi ja -teema ning kõige sobivama haridusasutuse; kaasrahastavad.

Kvaliteedi-kontroll	Toetust võivad saada üksnes õpilased, kes õpivad kvalifikatsioonikriteeriumidele vastava ja ekspertidelt positiivse hinnangu saanud haridusasutustes õppivad õpilased.. Seda, kuidas õpilased raha kasutavad, ei kontrollita.	Raha kasutamist otseselt ei kontrollita.	Raha kasutamist otseselt ei kontrollita.	VP.
Meetme kohta info jagamine	Veebileht; Teabeliin.	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridusasutuste veebilehed.	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridusasutuste veebilehed.	Spetsiaalne veebileht; Riigiametite või haridusasutuste veebilehed.
Rahastamine				
Allikas	Riigieelarve	Riigieelarve	Riigieelarve	Ettevõtetmaks
Kulutused	VP. <i>Kommentaar:</i> Andmed stipendiumide ja laenude kogukulutuste kohta on toodud õppe- või hariduslaenu käsitleva punkti all.	2008: 54 miljonit eurot; 3369 eurot ühe osaleja kohta. 2009: 67 miljonit eurot; 2572 eurot ühe osaleja kohta. 2010: 94 miljonit eurot; 3173 eurot ühe osaleja kohta. 2011: 80 miljonit eurot; 2333 eurot ühe osaleja kohta. 2012: 54 miljonit eurot;	2008: 1,5 miljardit eurot; 4636 eurot ühe osaleja kohta. 2009: 1,6 miljardit eurot; 4815 eurot ühe osaleja kohta. 2010: 1,8 miljardit eurot; 4940 eurot ühe osaleja kohta. 2011: 2 miljardit eurot; 5084 eurot ühe osaleja kohta.	2008: 161 miljonit eurot. 2009: 215 miljonit eurot. 2010: 174 miljonit eurot. 2011: 107 miljonit eurot. 2012: 94 miljonit eurot.

		2171 eurot ühe osaleja kohta.		
Osalejate arv	2008: 440 300; 2009: 479 200; 2010: 502 340; 2011: 500 180.	2008: 16 025; 2009: 26 049; 2010: 29 621; 2011: 34 290; 2012: 24 870.	2008: 315 200; 2009: 334 100; 2010: 364 300; 2011: 393 400.	VP.
Meetme hindamine				
Sidusmeetmed	Pole vajalikud.	VP.	Tasuta transport või transpordikulude hüvitamine kõigile osalejatele.	Tasuta transport või transpordikulude hüvitamine ning tasuta eluase või eluasemekulude hüvitamine vajaduspõhiselt.
Tugevused	On universaalne; Hõlmab peaaegu kõiki kodanikke; Antakse otse õpilasele; Antakse põhimõtteliselt olenemata sellest, milline on vanemate või perekonna rahaline olukord.	Inimesed saavad ka täiskasvanuna endale hariduse omandamist lubada; Ettevõtetal on stiimul lubada oma töötajatel koolis käia, kuna ettevõtetele antakse selleks toetust ja seetõttu ei kannan nad lisakulusid.	Õpilased ei pea muretsema, kas nad riiklikku stipendiumi ja/või laenu saavad või mitte. See on nende õigus.	Ettevõtetal on stiimul lubada oma töötajatel osaleda õpingutes, kuna ettevõtetele antakse selleks toetust ja seetõttu ei kannan nad lisakulusid.
Nõrkused	VP.	See on riigi jaoks kulukas.	See on riigi jaoks kulukas.	Kui koolitus kestab vaid lühikest aega (nt paar päeva), võib stipendiumi taotlemine tunduda tööandjatele suure halduskoormusena.
Üldhinnang meetmele	Valitsus leiab, et õppetoetuse süsteemi eesmärgid on täidetud. Meede kehtestati 1965. aastal.	VP.	Hinnangut ei antud, ent meede kehtestati 1970. aastal.	Hõlmab palju administratiivtööd, kuna paljud inimesed käivad koolitusel vaid lühikest aega, mis tähendab suurt voolavust.

<p>Kommentaariid ja lisateabeallikad</p>	<p>VP.</p>	<p>http://fivu.dk/en/education-and-institutions/grants-and-loans/state-educational-support-for-adults</p>	<p>On oluline märkida, et enamasti rahastab riik suhteliselt suurt osa haridusega seotud otsekulusid ise (maksab otse haridusasutusele).</p> <p>Seega on stipendiumide ja laenude eesmärk sageli muude elamiskulude katmine.</p> <p>http://www.su.dk/English/Sider/agency.aspx</p>	<p>https://www.workindenmark.dk/en/Find_information/Information_for_job_seekers/Working_in_Denmark/Unemployment_insurance/Unemployment_benefits</p>
--	------------	--	---	--

2.6. Koolitusfondid

	Soome Täiskasvanute koolitustoetus	Šveits Kutse- ja kõrghariduse (VET/PET) fondid (tööandjafondid)	Šveits Kutse- ja kõrghariduse (VET/PET) fondid (kolmepoolsed fondid)	Šveits Kutse- ja kõrghariduse (VET/PET) fondid (sotsiaalpartnerite kahepoolsed fondid)
Eesmärk	Täiskasvanute koolitustoetuse eesmärk on toetada töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate vabatahtlikku kutseõpet.	VET/PET fondidest kaetakse kulud teatavate erialade reklaamimisele ning kutse- ja kõrghariduse alla kuuluvale tegevusele, nt koolitusprogrammide väljatöötamine, kursuste ja kvalifitseerimistoimingute korraldamine, konkreetsete erialade reklaamimine.	Fondidest kantakse kutse- ja kõrghariduse ning jätkukoolituse meetmete kulud (ei ole seotud ühegi konkreetse majandusharuga).	Kollektiivlepingutest tulenevad fondid, millest rahastatakse individuaalset tööalast koolitust (nii formaalset kui ka mitteformaalset).
Sihtrühm	Kodanikud; Igasuguse haridusliku taustaga; Töötajad; Vanus 20 ja üle selle; <i>Kommentaar:</i> Taotleja peab olema vähemalt ühe koolitusele vahetult eelneva aasta jooksul töötanud täisajaga sama tööandja juures või tegutsenud pensionikindlustusega füüsilisest isikust ettevõtjana. Vähemalt kaheksa aastat peab olema töötanud Soome tööandja juures või Soomes füüsilisest isikust ettevõtjana.	<i>Kommentaar:</i> Sihtrühm ei ole mitte üksikisikud, vaid tööandjad ja/või haridusasutused. Osalejad peavad olema vähemalt 15 aastat vanad.	<i>Kommentaar:</i> Ei ole mõeldud üksikisikutele, vaid haridusasutustele. Sihtrühma kuuluvad järgmistel haridustasemetel tegutsevad haridusasutused: Kutsekeskharidus; Kolmanda taseme haridus (erialakoolitused). Osalejad peavad olema vähemalt 15 aastat vanad.	Igasuguse haridusliku taustaga; Hõivatud; Vanus 15 ja üle selle. <i>Kommentaar:</i> Kodakondsuse ega residentstaatusesega seotud piiranguid ei ole. Ainult kollektiivlepinguga seotud töötajatele. Mõnikord on kursuste loetelu piiratud.

Meetme kirjeldus	Toetusele kvalifitseerumiseks peab taotleja osalema kraadi-, kutsetäiendus- või jätkuõppes, mida korraldab riikliku järelevalve all tegutsev Soome haridusasutus. Toetus on ühekordne summa, millest võib katta erinevaid õpingutega seotud kulusid. Toetuse maksimaalne aeg on 18 kuud; kui toetust selle aja jooksul ära ei kasutata, võetakse see tagasi. Koolitustegevus peab kestma vähemalt kaks kuud ehk 43 päeva täisajaga õpet.	VET/PET fondid on asutatud teatavas majandusharus tegutsevate ettevõtete ühisel algatusel. Konföderatsioon võib määrata, et mõned VET/PET fondid teenivad üldisi huve ja on seetõttu kohustuslikud kõigile majandusharus tegutsevatele ettevõtetele. (Nendesse fondidesse riik rahaliselt ei panusta!) Mõned fondid hüvitavad kursuste maksumust tööandjatele, kes inimesi koolitavad (kutse- ja kõrgharidus ning jätkukoolitus).	Igas kantonis eraldi kehtestatud maks, mida arvestatakse kõigi kantoni territooriumil tegutsevate ettevõtete tööjõu kogukulude (või töölepingute arvu) alusel. Tuludest kantakse kutse- ja kõrghariduse ning jätkukoolituse meetmete kulud.	Olenevalt fondist võib sellest rahast finantseerida kas üksnes koolitusi või ka eluaset ja muid selliseid väljaminekuid.
Toetuse suurus	2013. aastal oli põhitoetus 697,89 eurot kuus. Sellele lisandus sissetuleku põhjal arvutatud toetus, mis moodustab töötasu ja põhitoetuse vahest 45%.	Ettevõtte panus VET/PET fondi oleneb sellest, kui paljud selle töötajad asjaomase majandusharu alla kuuluvad. Rahastuse saamine VET/PET fondist sõltub sellest, mitu inimest koolitust saavad. (Meetme eesmärk on jagada kutse- ja kõrghariduse kulud kõigi majandusharus tegutsevate ettevõtete vahel ühtlaselt olenemata sellest, kas nad ise koolitamisega tegelevad või mitte.)	Maksu suurus sõltub sellest, kui suur on kõigi töötasude summa. Nt 0,1%–0,08%.	Sõltub lepingust.
Toetatud õppeliigid	Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus;	Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus;	Formaalne üldharidus; Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus;	Kolmanda taseme haridus; Formaalne kutseharidus; Tööturuga seotud koolitused (sh

	Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad).	Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Informaalse õppe tulemuste formaliseerimine (nt kutseeksami eest maksmine). <i>Kommentaar:</i> Fondid otsustavad ise, millist koolitust nad rahastavad.	Tööturuga seotud koolitused (sh kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Informaalse õppe formaliseerimine (nt kutseeksami eest maksmine).	kõik koolitused, mis on tööturul otseselt kasutatavad); Informaalse õppe formaliseerimine (nt kutseeksami eest maksmine).
Halduslikud ja korralduslikud aspektid				
Haldusorgan	Haridusfondi haldavad Soome tööturu sotsiaalpartnerid. Selle eesmärk on toetada nii töötajate kutseõpet, pakkudes neile rahalist abi, kui ka kutsekvalifikatsioonisüsteemi arengut, pakkudes pädevuspõhiste kvalifikatsioonide omandamiseks stipendiume. Samuti annab fond toetuste kohta teavet ja nõu ning teeb oma valdkonnas õigusloomealaseid ettepanekuid.	Erialased vabaühendused.	VP.	Erasektori organisatsioonid.
Haldusorgani ülesanne	Osaleb õppekava valikul; otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema; koordineerib koostööd eri huvirühmade vahel.	Koostöös tööandjatega otsustab õppekava üle, valib välja haridusasutused, annab teavet õpivõimaluste kohta. Mõnel on ka oma erialakoolitust pakkuvad kolledžid. Koordineerib koostööd eri huvirühmade vahel, korraldab koolitustegevust, kohustub andma	Otsustab õppekava ja sobiva haridusasutuse üle, pakub karjäärinõustamist ja otsustab, kes on kõlblikud meetmes osalema, korraldab koolituse ja hiljem koostab põhjaliku aruande.	Kõlblikuskriteeriumid on sätestatud fondi reeglites; enamik otsuseid langetatakse koostöös sotsiaalpartneritega. Samuti korraldavad nad koolitust ja karjäärinõustamist ning koordineerivad ise koostööd.

		koolitustegevuse kohta tagasisidet ja koostama aruandeid. Abi-kõlblikuskriteeriumid on sätestatud fondide põhikirjades.		
Osaleja ülesanne	Otsustab õppekava ja sobiva haridusasutuse üle, kaasrahastab koolitust ja pärast koolituse lõppu kohustub andma tagasisidet, esitama vajalikud dokumendid ning koostama koolitustegevuse kohta põhjaliku aruande.	Osaleb koolitustegevuses.	Osaleb koolitustegevuses.	Koostöös tööandjaga valib välja õppekava ja haridusasutuse. Pärast koolituse lõppu peab andma tagasisidet ja esitama vajalikud dokumendid.
Haridusasutuste ülesanne	Annavad teavet koolitusvõimaluste kohta, pakuvad karjäärinõustamist, võivad kaasrahastada.	-	Kohustuvad esitama vajalikke dokumente ja koolitustegevuse kohta põhjalikult aru andma.	Pakuvad teavet koolitusvõimaluste kohta, korraldavad koolitust.
Kvaliteedikontroll	Taotleja peab tõendama, et tööandja on andnud õppepuhkust ja õpekoht on olemas.	Riik kontrollib fondide rahalisi aruandeid, mis tagab raha sihtotstarbelise kasutamise.	VP.	VP.
Meetme kohta info jagamine	Spetsiaalne veebileht	Sihtrühmani jõudmiseks eraldi pingutusi ei tehtud.	VP.	Töökohtades jagatavad voldikud.
Rahastamine				
Allikas	Haridusfondi rahastavad töötus-kindlustusfond ja riik.	Kulud jagavad omavahel kõik majandusharus tegutsevad ettevõtted.	Spetsiaalne maks/fond kutse- ja kõrghariduse ning jätkukoolituse rahastamiseks. Tööandjad võivad koolitust kaasrahastada.	Rahastavad sotsiaalpartnerid. Sõltuvalt lepingust võidakse nõuda kaasrahastust ka tööandjatelt ja töötajatelt.
Kulutused	2009: 28,7 miljonit eurot; 943 eurot kuus ühe osaleja kohta. 2012: 94,7 miljonit eurot; 1499 eurot kuus ühe	VP.	VP.	VP.

	osaleja kohta.			
Osalejate arv	2009: 7 319; 2010: 8 852; 2011: 11 104; 2012: 13 456.	VP.	VP.	VP.
Meetme hindamine				
Sidusmeetmed	VP.	VP.	VP.	Sõltub kollektiivlepingust.
Tugevused	Pakub täiskasvanutele rahalist toetust pädevuse suurendamiseks ja/või uue eriala omandamiseks.	Koolituskuludid (koolitusprogrammide väljatöötamist jne) kaasrahastavad kõik ettevõtted, kes koolitatud inimestest kasu saavad. Erialaorganisatsioonide mõjuvõimu suurendamine toob kaasa selle, et koolitusprogrammid on ajakohastatud.	Kõik ettevõtted, kes koolitatud töötajatest kasu saavad, maksavad maksu, millest toetatakse koolitusstruktuure.	Karjääri arendamise võimalus kõigile töötajatele, kes soovivad end koolitada.
Nõrkused	Sellest toetusest võiks kasu saada rohkem täiskasvanud õppureid, eriti mehed ja muud alaesindatud rühmad (80% toetuse saajatest on naised).	Erialaorganisatsioonide halduskoormus on suur. Majandusharu määratlus on mõnikord ebaselge, mõned ettevõtted peavad panustama erinevatesse fondidesse.	Kattub tööandjate fondidega.	VP.
Üldhinnang meetmele	See meede kehtib alates 2003. aastast; enne seda oli kasutusel samalaadne meede „eroraharahasto”, mis kehtis alates 1970. aastast. Praegu on fondil 35 töötajat, aga jõudu oleks ka suurema arvu taotluste töötlemiseks.	Riik on kaasatud üksnes siis, kui fond on kuulutatud kohustuslikuks. (Peale selle tegeleb riik üksnes halduskaebustega ja finantsaruannete kontrollimisega.) See tähendab, et riigi halduskoormus on väike. Halduskoormust kannavad erialaorganisatsioonid (kes võivad ise	Halduskoormuse suurus sõltub fondi eeskirjadest. Üldiselt on nii, et mida rohkem erandeid on eeskirjades (nt selleks, et vältida kattumist tööandjafondidega), seda suurem on kantoni halduskoormus.	VP.

		valida, kas loovad fondi või mitte).		
Kommentaariid ja lisateabeallikad	VP.	http://www.sbf.admin.ch/berufsbildung/01421/index.html?lang=de	http://www.sbf.admin.ch/berufsbildung/01421/01424/index.html?lang=de	VP.

Viited

Cedefop (2009a) Individual learning accounts - Cedefop Panorama series. No. 163, CEDEFOP, 2009, 118 p. URL: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/5192_en.pdf (11.03.2013).

Cedefop (2009b) Sharing the costs of vocational education and training: An analysis of schemes in the newer EU Member States. Cedefop Panorama series. URL: http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/5199_EN.PDF.

Cedefop (2009c) Using tax incentives to promote education and training. Cedefop Panorama series. URL: http://www.cedefop.europa.eu/etv/Upload/Information_resources/Bookshop/536/5180_en.pdf.

Demmou, L. (2012) Matching Skills And Jobs in Estonia. Economics Department Working Papers No. 1007. OECD Publishing. URL: <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/5k8xb73hhrd3.pdf?expires=1362996470&id=id&accname=guest&checksum=10B79FB09BA34B573B0121897F25E6AC> (11.03.2013).

Dohmen, D.; Timmermann, D. (2010) Financing Adult Learning in times of crisis. Background report for the Workshop. URL: http://www.kslll.net/Documents/ALWG_Workshop%20Financing%20Adult%20Learning_background%20report.pdf (11.03.2013).

Eurydice network (2011) Adults in formal education: policies and practice in europe. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. URL: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/128EN.pdf.

Greenaway, D.; Haynes, M. Funding Higher Education in the UK: the Role of Fees and Loans, The Economic Journal, 113 (February), F150–F166